

Svar: Skötselplan naturreservat Vitemölla-Haväng

Hej,

Delar av området (södra tallplantaget och sluttningen längs med havet norr om Klammersbäck) ingår i en ansökan om Life sandmarker.

Den i skötselplanen föreslagna avverkningen av delar av tallplantagen med syfte att restaurera sandstäpp och torr hed är inte beroende av eventuell EU finansiering. Avverkningen kommer att ske etappvis med start i det södra tallplantaget. Först när markvegetationen har etablerat sig påbörjas nästa etapp. Detta är med andra ord ett arbete uppdelat på flera år.

Ärendets status: Naturvårdsverket har träffat överenskommelse om intrångsersättning med Stiftelsen Fritidsområden i Skåne. Vi planerar att skjuta på belutsdatumet till augusti/september för att kunna genomföra åtminstone en fältvandring (**söndagen den 15 juli kl 11.00** vid södra tallplantaget) för närboende och andra intresserade.

Stora delar av Sverige utgörs av tallplantager. Det unika i Haväng och Vitemölla strandbackar är den stora förekomsten av sandstäpp som ligger insprängd i de torra hedarna. Denna area måste öka för att inte arter som är beroende av de sandiga miljöerna ska dö ut, däribland sandnejlika (som har en av sina största världsförekomster i Vitemölla), fältpiplärka (som omfattas av EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas) och ett 60-tal andra sandberoendearter. I Sverige finns cirka 50 hektar sandstäpp, varav cirka 30% av denna areal finns på Haväng och Vitemölla strandbackar.

Det förekommer en missuppfattning att vi vill skapa ett "Sahara", så är inte fallet. Det framtida utseendet på de restaurerade sandstäppsområdena (i nuvarande tallplantage) finns att beskåda i området mellan det södra tallplantaget och Vitemölla by. I de befintliga sandstäppsområdena kommer vi inte heller att schakta av stora områden utan enbart underhålla sandstämpan genom fläckvisa omrörningar. Vi har bl.a. noterat att det oönskade gräset knylhavre breder ut sig i sandstäppsområdet. Vidtar vi inte dessa åtgärder kommer åtminstone delar av de nu blommande backarna inom en snar framtid att i princip enbart utgöras av gräs.

Flera har frågat om våra åtgärder kommer att leda till sandflykt. Svaret är nej. Varken Länsstyrelsen eller förvaltaren, Stiftelsen för Fritidsområden i Skåne, har någon gång har mottagit klagomål på att det skulle blåsa sand från befintliga sandblottor. Nedtagningen av tall kommer att ske successivt och de nya sandblottorna kommer att ligga längre ifrån bebyggelse än vad dagens sandblottor gör. De tidigare problemen med sandflykt uppkom när hela fält plöjdes upp. Detta kommer inte att ske i naturreservatet.

Stora tallområden kommer att sparas, dels längs med stigen ner från Stigalunds parkering till havet, dels hela sluttningen mot havet norr om Klammersbäck. Här kommer enbart gallringar och luckskapningar att ske. Solitära tallar och små grupper med tall kommer även att sparas längs med havet.

Många har frågat hur pass säkra vi är på att etablera sandstäpp och torr hed i de avverkade områdena. Vi är så pass säkra som det går att vara när man arbetar med naturen att vi kommer att lyckas att återskapa sandstäpp och torr hed. Etableringen av arterna kommer att ta olika lång tid, flertalet av insekterna kommer första året, växterna tar längre tid på sig (här kan bl.a. aktiv fröspridning skynda på förloppet avsevärt) och slutligen kan svamparna ta upp till 20 år på sig, från det att sporen har grott tills fruktkroppen dyker upp.

Länsstyrelsen är viss om att området även i framtiden kommer att vara en vacker rofylld och mycket omtyckt naturmiljö.

Det är viktigt att vi tar vårt internationella ansvar och ser till att dessa utrotningshotade arter inte försvinner.

Enligt uppdrag och med vänlig hälsning

Johan Johnmark
Naturvårdshandläggare
Naturskyddsensheten
tel 040/044-25 25 54
e-post: johan.johnmark@lansstyrelsen.se